

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 — —
Negyedévre 2 — 50
Egy hétre 1 — —
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több s hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Magyarország esillaga.

A nemzetek életében, ugymint a magánemberekében, nagy szerepet játszik a sors.

Századokig küzd egy vagy más nemzet jogaiért, eszményeiért; hiába vérzenek a vértanúk, hiába fáradoznak, hiába szenvednek, hiába reménykednek a honfiak.

Egyszer csak jön egy nap, melyen századok küzdelme célhoz vezet.

Olaszország például századokig küzdött függetlenségéért, szabadságáért, egységéért; egyszerre rövid tíz év lefolyta rohamosan meghozta azt, mit századokig megtagadott.

E váratlan fordulatban a sors kezét kereste az olasz; e nemzet egén feltűnt Olaszország csillaga: la stella d'Italia; mindenki látta, mindenki bizott, mindenki hitt benne és az ujraszületett országnak czimere felé oda tették a sugárzó csillagot azon olasz korona felé, melyet a haza atyja (il padre della patria) méltón viselt, oly méltón, hogy a nép szava becsületes embernek (Re galantnomo) nevezte a királyt.

Magyar hazánknak is van egy csillaga; alig jön fel most a messze láthatáron...

A tespedés posványából felemelkedő köd fedi még; azok látják csak, kiknek lelke fel tud szállni arra a magaslatra, melyet az erős, önzetlen hazafiság alkothat meg, de a melyre feljutni viszonyaink közt nehézzé vált, mert e magaslat szirtjeit vadul csapdossa az erkölcsi vízözön árja, mely mindent érint, mindent bemocskol, mindent elsepenni látszik körülöttünk.

És mégis ragyog a magyarok csillaga s a sok megbotránkozástól szárny-metszett szellemünk mégis tisztán látja felkeltét a láthatáron; üdvözljük hazánk felkelő csillagát forró honfivágygyal; epedve várjuk, hogy közeledjék és ragyogni kezdjen hazánk megtisztult egén.

Magyarország két uton érheti el függetlenségét: vagy úgy, hogy nemzetünk hazafisága, önérzete, öntudata, akaratereje vezesse rá arra az utra, mely elvál az osztráktól, vagy úgy, hogy az osztrák váljon el mi tőlünk.

Az első esetben mint cselekvő tényezők érjük el célunkat; a másokban ott maradunk, mint egy óriási kőhalmaz, melyet az osztrák magával ragadni nem bír tovább, tehát ott hagy az utszélen s a történelem útján tovább megy nélkülünk.

Az élettelen kőhalmazba akkor életet lehel talán a végzet, mely nem engedte

meg, hogy egy ezredév viszontagságai közt elmerüljön nemzetünk viharos életének tengerén.

Melyik lesz sorsunk?

A honfi, ki honának multján lelkesül és büszke rá, hogy magyarnak született, kivívni vágyódik hazájának szent jogát, kivívni mint élő, cselekvő, öntudatos, ok-szerű tényező.

De ha ez nem lehet, jöjjön az Isten áldása másképp is az eltörpült nemzedékre; maradjon ott mint iners teher melyet eldob a szomszéd!

Ha meggondoljuk, hogy mily helyzetben vagyunk, ha meggondoljuk, hogy nálunk az a korszak virágozik, melyet a jogelalkudás teremtett és a mely alapjánál fogva a megadás és lemondás korszaka, valószínűnek látszik előttünk, hogy a történelem logikája úgy alakult hogy függetlenné leszünk nem azért, mert mi úgy akarjuk, hanem azért, — itt hagynak bennünket.

Megszoktuk már görnyedő hátainkon nehéz terhet hordani s e teherrel járnunk rögös, tuskés életutunkon: a teher, mely egy korhadozó kötéllel összekötött nemzetsoporthól áll a dühös dulakodás közt, melyet egymás között folytat, lehömpölyög majd hátainkról.

És mi csodálatosan egyszerre csak teher nélkül maradunk; s ekkor mi, — kikre ráfogták, hogy nem tudunk saját lábainkon megállni, csak úgy, ha terhet hordunk, meg fogunk állni lábainkon teher nélkül is, és görnyedő hátunk lassan kiegyenesedik.

Most már veszekednek hátunkon a korhadó kötéllel összekötött nemzetek durvábban támadni alig lehet, mint a félhivatalos bécsi Reichswehr támadja a Neue Freie Presse tömör hadát.

Egy kis városnak iskolája kormányválságot okozott már ott, hol az alkotmányosság még nagyobb fikció mint nálunk.

Most pedig komolyabb a hajbakapás oka, mint akkor volt.

E hajbakapás szomszédainknál elkerülhetlen s a helyzetből szükségszerűleg eredő tény, mely mindig több, — nagyobb és nagyobb okokból fog eredni.

A veszekedés közt lehömpölyög majd a veszekedő tömeg a mi görnyedő hátunkról.

Ime, most már az osztrákok akarják, hogy közgazdasátlag függetlenekké legyünk!

Az elkülönített vám- és kereskedelmi területnek legalább is annyi híve van már Ausztriában, mint a vám- és kereskedelmi közösségnek.

Legdühösebb ellenségeink akarják közgazdasátlag függetlenségünket és mi dühöngéseikben az isten ujját látjuk.

Mi bizunk hazánk életképességében; oly nemzet pedig, mely nem lenne képes megélni, ha függetlenül intézhetné vám- és kereskedelmi ügyeit, — nem lenne életképes.

Nem lehet elképzelni oly állapotot, mely előnyösebbé tenné azt, hogy ne úgy intézzük saját ügyeinket, mint ahogy jónak látjuk.

Ausztria fogyasztja el nyereségünket; a fogyasztónak érdeke olcsón venni; ha tehát Ausztria jóváhagyása kell ahhoz, hogy nyereségünk árát megvédjük, e jóváhagyást sohasem kapjuk meg, mert senki sem fogja öntudatosan előmozdítani azt, hogy drágábban kelljen megvennie mindazt, a mire szükség van.

A józan ész ez egyszerű axiomáját a statisztika, a nemzetgazdasátlag tudomány, a nemzetközi viszonyok, a világ fejlődésének ismerete, mind és mind megerősítik.

A tömeg véleményét akarjuk megnyerni e nagy igazságnak; józan észére hivatkozunk tehát és nem a tudományra s nem a nemzetközi viszonyok ismeretére.

Azt, hogy a ki vásárol, olcsón akar vásárolni, minden ember megérti, — mint a hogy megérti azt is, hogy az osztrák soha sem fog ráállni arra, hogy úgy megvédhessük terményeinket hogy neki drágán kelljen ezeket megfizetni.

Bámulatosan végzetes az, hogy most a sors ellenségeinket vezeti rá arra az utra, mely mind a két államot természetes fejlődése medrébe fogja vezetni.

Felkelt tehát a csillag a sötét láthatáron, ragyogni kezd Magyarország csillaga, epedve várjuk, hogy közeledjék és fent ragyogjon hazánk megtisztult egén!

Kossuth Ferencz.

A képviselőház összeülése. A köztörvényhatóságokhoz intézett királyi levél azzal a meghagyással rendelte el a választásokat, hogy az ország főrendei és képviselői nov. 23-án együtt lehessenek a fővárosban. Mint-hogy azonban király ő felsége csak november 25-én jöhet Budapestre, az országgyűlés két Háza is csak ezen a napon ül össze. A képviselőház tehát szerdán, délelőtt 10 órakor tartja az első ülést s ezen fogják felolvasni az országgyűlés egybehívásáról szóló legfelsőbb királyi kéziratot, nemkülönbén báró

Bánffy Dezső miniszterelnök átiratát, amelyben tudatja, hogy ő felsége a megnyitó trónbeszédet másnap, nov. 26-án mondja el a budai várakban. Ezen az ülésen a házszabályok szerint a korelnök vezeti a tanácskozásokat. A korelnök, ha ugyan az utolsó öt esztendő alatt az öreg Madarász József meg nem változtatta fellegását, ezuttal is Janicsáry Sándor lesz; míg a korjegyzőség koruk szerint a következő új képviselőkre vár: Domahidy Viktor és gróf Zichy Jakab, a kik 24 esztendősek, továbbá ifju báró Perényi Zsigmond, Bély László, Mezőssy Béla és Semsey László, a kik huszonöt esztendősek. Második ülését pénteken, nov. 27-én d. e. 11 órákor tartja a Ház s ekkor előbb felolvassák a trónbeszédet, azután pedig a korelnök a Ház megalkotására a szombaton délelőtől tíz órákor tartandó ülést tűzi ki. Szombaton tehát az új képviselők beadják mandátumaikat, mire a korelnök kisorsolja az osztályokat, hogy ezek nyomban megkezdvén működésüket, a hétfői ülésben már be is terjeszthessék jelentéseiket. Ugyancsak hétfőn fejeződik be a korelnök és a korjegyzők tiszte, mert ezen a napon a Ház már megválasztja teljes tisztikarát. Deczember elsején a bizottságokat is megválasztják s ezek közül a bíráló és összeférhetlenségi bizottságok tagjai a deczemberi 2-iki ülésben leteszik az esküt. A kormány az így megalakult Háznak valószínűleg azonnal betérjeszti az 1897. évi állami költségvetést és az 1897. év első negyedére szóló indemnityt. Ezt az utóbbit és az unjczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot, a melyek okvetlenül meg ebből az esztendőben várnak elintézésre, a kormány azonnal — e-otleg a felirati vita megszakításával is — napirendre fogja tüzetni s hamarosan fog a Ház elé kerülni maga a

költségvetés is, mert az előző országgyűlés költségvetési bizottsága egyszer már letargyalta és jelentését is betérjesztette, úgy hogy az új bizottság tanácskozása csak formális lesz és egy-két ülésben az egész budgetet elintézheti. Szó van róla, hogy a parlament — a menyiben a gyors elintézésre váró ügyek szükségessé tennék — deczemberben párhuzamos üléseket is tartson. Erre nézve azonban még nincsen határozott megállapodás.

A vámszövetség felmondása. Szombaton Bécsben több óráig tartó minisztertanács volt, a melyen a vám és kereskedelmi szerződés felmondásának időpontjáról is tanácskoztak. — A minisztertanácsban, a melyen a király elnököt, ebben a kérdésben végleges döntés történt.

Negyvennyolcas szövetség. Az Ugron párt készülő akciója, amely eddig nem egészen világos körvonalakban mutatkozott, a szombaton konkrét formát kapott. A párt hivatalos lapja közli ugyanis azt a tervezetet, amelyet B a r t h a Miklós dolgozott ki, hogy a választások során megbénított pártnak legalább a parlamenten kívül biztosítson valamelyes munkakört. A tervezet Negyvennyolcas szövetség címmel olyan politikai hajlékot kontemplál, amelyen nagyobb és kisebb jogokkal és kötelezettségekkel helyet találhassanak a parlamentből kiszorult, a megválasztott s a jelöltségnél tovább nem jutott Ugronisták egyaránt. Ez azonban a tervezett politikai hajléknak csak központi traktusa volna, míg külső udvarai az egész országban szétkigyózáva, befognak mindazokat a huszesztendő koronutlevő, fedhetetlen életű magyar állampolgárokat, felekezeti és nyelvi különbség nélkül, a kik fogadalmat tesznek, hogy:

1. minden érdeket félretéve, befolyásukat arra használják föl, hogy Magyarország állami függetlenségének hívei az országgyűlésen többségre jussanak;

2. barátjai a népszabadság eszméjének, és végre

3. a magyar haza vagyoni pusztulásának meggátlása céljából a lehetőség határai között csak honi iparczikket vásárolnak.

Ezzel a fogadalommal, két tagajánlására és titkos szavazással tehát minden magyar előtt megnyílnak a Negyvennyolcas szövetség kapui. Azért mondjuk, hogy minden magyar előtt, mert ami szerény meggyőződésünk szerint nincsen olyan pártja és nincsen olyan tagja a magyar nemzetnek, amely ugyanezt a fogadalmat le nem tenné. Magyarország állami függetlenségének hívei ülnek a képviselőházban mindenütt; valamennyien barátjai a népszabadság eszméjének; és a magyar haza vagyoni pusztulásának meggátlására a lehetőség határai között már most is csak honi iparczikket vásárolnak. Csak éppen azt nem tudták, hogy mindezeknél fogva ők tagjai lehetnek a 48-as szövetségnek. S talán a tömeges beözlés meggátlása céljából akarja a szövetség azt a kötelezettséget a tagjaira róni, hogy hetenként 5 krt keljen a szövetség czéjaira fizetniök. De másrészt úgy látszik, hogy a papíron fölépített szövetség még se bizik valami nagyon, hogy a magyarság csapatostul döngesse a szövetségi hajlék kapuit s éppen azért olyanforma ígéretekkel tesz, mint a füzetes vállalatok kiadói: jutalomképeket fog adni és kinyomatja a pártolók neveit. Az erre vonatkozó passzust a tervezet így formulázta:

Aki öt esztendőig állandóan tagja már a szövetségnek, az elnök és titkár által aláírt díszes tagsági okmányt nyer és neve bejegyezve az aranykönyvbe, a szövetség lapjaiban, a jelen nem z e d é k b u z d i t á s a u l k i f o g n y o m a t n i. Az aranykönyvben 10,000 névnek van helye. Mikor betelt, új a r a n y k ö n y v n y i t t a t i k, a régit pedig örök emlékezetül elhelyezik a szövetség levéltárában, az eljövendő nemzedékek tisztességes hálájának és kegyeletének föléb resztésére lesz.

A szövetség központi körébe már kevesebben juthatnak be. Mert a központi körbe a vidéki körök elnökei kivül csak volt jelen és leendő képviselők juthatnak be. A

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

V Á L Á S Z

egy elhívó levélre

Nem esküdtem én meg
Ezzel a vidékkel,
De azért így tél idején,
Még sem mehetnék el!

Idegenül jöttem
E hegyek aljába
S erdő mező befogadott
A barátságba.

Megszerettük egymást,
Igaz szeretettel,
A virágos Marosparttal,
Az erdős hegyekkel.

Sőt még a felséges,
Zügó fenyvesekben,
E legfelsőbb helyeken is,
Othonossá lettem.

Ákárki ha bántott:
Vigasztalást adtak,
Szívem minden hámatában
Ők orvosoltattak!

— S most, mikor sem egy lomb
Sem egy virág nincsen:
Becsutlanul hátatlanul,
Mehetnek e innen? . . .

Szabolcska Mihály.

Vizió.

Egyedül ültem a szerkesztőség leghátulsó udvari szobájában. Este volt, nagy csend a házban, vacsorai csend. — A szél jajgatott a telefondrótok közt, melyek keresztül-kasul szeldeltek az udvart; oly keservesen jajgatott mintha láthatatlan testét az éles drótok összevissza hasogattak volna. Ugy kell neki, — mondám kárörvendőleg, — miért jön ebbe a mély kúthoz hasonló sötét udvarba, miért nem nyargalász a fényes körutakon, vagy kint a városvégen, a nagy szabad pusztaságon.

Megkoppogtatták az ablakot. Oda néztem. Egy öreg ember arcát láttam az üveghez nyomva.

A nyomoruság leritt róla. Esdőleg néztem rám. Kinyitottam az ajtót.

— Jöjjön be barátom.
Bejött. Oda támaszkodott a fütőt kályhához és élvezte a melegséget.

— Mit akar?
— Jó tanácsot.
— Nem éhes?
— Nem.

— Nincs szüksége pénzre?

Csöndes megvetéssel nézett végig.

— Nekem? Látszik, hogy nem ismer.

— Valóban nem ismerem. Kicsoda maga?

— A legismertebb alakok egyike vagyok . . .

— Halljuk.

— Ném mosoné volt, éjjeli munkában meghütötte magát és meghalt . . .

(Valami kezdett derengeni az elmémben.)

— Folytassa, barátom, folytassa.

— A fiam koldusgyermek.

Fölpatantam a székről.

— Ön tehát? Nos, nos? . . .

— Igen uram, jól sejtí: én vagyok az az ember, a kit leütött a hajókötél.

Atöleltem a törődött öreget, leüt tettem őt és melegen szorongattam a kezét.

— Nagyon örvendek, hogy irodalmunk egy kitünő alakjának az apjával megismerkedhettem. Ön tehát é? Nem ütötte le a hajókötél?

— Élek, de a hajókötél leütött.

— És?

— Csónakon utánam jött egy matröz és még élve kihuzott a vízből. Sokáig feküdtem betegesen mire elhagytam a kórházat, a legenda meg volt csinálva: Jókai Mór már megírta a koldusgyermeket.

Könnyek gördültek alá az arcán.

— És most miért jött hozzám?

— Meguntam már ezt az életet; évtizedek óta hallgatok, nem árulom el inkognitóm, csakhogy a fiam irodalmi pozícióját el ne rontsam.

Képzelteti, micsoda foradalom lenne abból, ha kiderülne, hogy a koldusgyermek apja él s évek hosszú során át annyi szemhiába onta könnyet a szegény árváért.

Agyonvernének engem is, meg a fiamat is.

központi intéző bizottság választja egyuttal a szövetségnek legalább ötezer tagja van: mert az igazgatói állást a tervezet fizetésének kontemplálja. Mig ötezer tag nincsen: az intéző bizottság vezeti az ügyeket s ő készíti elő a vidéki közgyűléseket is. A szövetség ugyanis minden vidéken, ahol köre van, közgyűléseket fog tartani, hogy a politikai küzdelmeket irányíthassa a kerületekben az érdekelt körök meghatalmásával képviselőjelölőket ajánlíhasson és a tagokat a politikai üldözésektől megoltalmazza.

Igy fogalmazta meg B a r t h a Miklós s így akarja az értekezlet megállapodásából egy nagy pártgyűlés elé terjeszteni az Ugron part. Ezt a nagy pártgyűlést karácsony tájára hívják össze és valószínűleg oda is azzal csalogatják majd az embereket, hogy kilátásba helyezik nekik az aranykönyvet, amelybe nekik a jelen nemzedék buzdításul be fogják jegyezni. S akkor megalkul a szövetség amely éppen olyan komoly és nagyfontosságú lesz, mint az annyira aktuális békeegyesület.

Bíróilag felbontott vagy érvénytelen házasságok. Egyik állami anyakönyvi felügyelőnek az előterjesztésére kijelentette a belügy miniszter, hogy a mennyiben az anyakönyvvezetőknek kétségek támad az iránt, vajjon az egyházpolitikai törvények életbelépte — 1895. október 1. — előtt bíróilag felbontott házasság fennáll-e vagy sem, forduljanak felvilágosításért ő hozzá, vagy az igazságügy miniszterhez. Tájékoztató kiemelte a miniszter egyuttal az is, hogy az említett időpontot megelőző időből a következő bíróságok való vagy kötelező perbeli ítéleteinek van állami joghatálya

a) a római és görög kath. felekezetekre nézve a püspöki vagy érsek szentszék jogerőre emelkedett ítéletének; b) görög keleti szerbekre és görög keleti románokra nézve a karlóczai szerb illetőleg nagyszabeni román érseki egyházmegyei tanács ítéletének, vagy pedig az elsőfokú bíróság — a szerb egyházban a püspöki egyházmegyei konzisztorium, a román

egyházban ezenkívül az esperességi szék — jogerősségi záradékkal ellátott ítéletének; c) az evang. ref. és az ágostai hitv. evang. felekre nézve, ha a házassági perbeli illetőségek a szorosabb értelemben vett Magyarország területén volt, a kir. kuria ítéletének az erdélyi részekben pedig az ottani ev. ref. egyházkerületi házassági főtörvényszék, — illetőleg ágostai hitv. evang. házassági főtörvényszék ítéletének; d) az unitáriusokra nézve az ország egész területén az unitárius főpapi széknek az alapítói szeki ítéletet helyben hagyó ítéletének, vagy az egyházi vagy zsinati főtanács által kiküldött bíróság ítéletének e) az izr. vallású felekre nézve a kir. kuria ítéletének.

Vasuti minisztérium. Nem régiben szó volt arról, hogy osztrák mintára, a kereskedelmi minisztérium ügyköréből kivessék a vasutügyeket s a vasuti adminisztráció számára külön vasutminisztériumot kíván szervezni a kormány. Egy kőszai hír a minap azt újságolta, hogy a függetlenségi párt teljes szétválasztás céljából. Bánffy báró Kossuth Ferencet kívánta volna a minisztérium élére állítani. Sokkalta híhetőbb az az újabb hír, a mely azt beszéli, hogy a vasuti minisztérium adminisztrációját közelebbi összeköttetésbe kívánják hozni a hadsereg szervezetével s ezért katonákba adnak az új minisztérium vezetését, a mi a vasutgazgatásnak fokozottabb decentralizációját vonná maga után. Ez az új miniszter állítólag Holán Ernő altábornagy lenne.

A főrendiház tagjai szintén szerdán, e hó 25-én gyülekeznek össze, hogy meghallgassák az országgyűlés megnyitására és a trónbejárdásra vonatkozó kéziratot. Az ülésen koronelnök fog elnökölni. A főrendiház legidősebb tagja id. D r a s k o v i k h József gróf, ki 1804-ben született, de még főrendiházi ülésen soha sem volt jelen, kor szerint utána a legidősebbek: id. R á l f y Dau herceg, a ki 1807-ben, A p p o n y i György gróf és P á l f y Mór gróf, kik 1808-ban és id. Z i c h y Ferencz gróf, ki 1811-ben született. Mindezen koronelnökök közül id. Z i c h y

Ferencz gróf az, a ki a főrendiház ülésén leggyakrabban ott szokott lenni és így valószínű, hogy ő lesz a koronelnök, bár az sem lehetetlen, hogy Z i c h y gr. távollétében S z l á v y József, a főrendiház volt elnöke fog koronelnökként szerepelni, tekintettel arra, hogy 1818-ban született és így minden esetre egyike a legidősebbeknek. A korjegyzőbet megállapítani nem lehet, mert még csak sejtetni sem lehet, hogy a fiatalabb főrendek közül kik lesznek jelen. Valószínű, hogy T e l e k i Tibor gróf, Z i c h y Henrik gróf, E s z t e r h á z y Sándor gróf és báró G e r l i c z y fognak ilyeneként szerepelni. A főrendiház a jövő hét végén a képviselőházzal egyidejűleg szintén meg fog alakulni.

Irodalom — művészet.

A Boldogasszony dervise. Az irodalom minden igaz barátja bizonyára szíves örömmel fogadja a hírt, hogy T ó t h Bélától új novellakötet jelent meg a könyvpiacra. Jókor kötet, tizenhét kisebb-nagyobb munkalattal a melyek mindenike mintaszerű szépirodalmi produktum. A Boldogasszony dervise, melytől címét vette a kötet, hosszabb lélegzetű a többinél ragyogón megírt história az Urnak 1620 ik esztendejéből. S a többi mind mily élvezetes olvasmány. A kötetet az Athenaeum adta ki meglehet rendelni 2 frton.

Az Új idők e heti száma a következő tartalommal jelent meg: Szegény ember tőkéje (képpel) Irta Mikszath Kálmán. — A Kuruc nótakból. Rakóczy kesergője. Irta Endrődy Sándor. — A negyvenéves férfi. Irta Tábori Robert. — A boldogság. Irta Dóczy Lajos. — Valófelben. Irta Szomaházy István. — Az új ház. (13 képpel.) — A basa. Irta Bródy Sándor (Képpel.) — Képes krónika. Irta Napraforgó. (4 képpel.) Kívánatra szívesen küld ingyen mutatvány számot a kiadóhivatal Andrássy-ut 10.

nagyon kényelmes helyzetem van önnel szemben, mert önt körülbelül harmincz év előtt leütötte a hajókötél és elhunyt. Ha tehát én önt most egyszerűen elteszem a láb alól, senki se fogja rajtam keresni.

Lehajtotta a fejét.

— Jó, én hát a magam részéről lemondok mindenről. Öreg ember vagyok, úgy sem sokáig élek már . . . de van itt valaki, a ki velem jött . . . az irodalomnak egy másik áldozata . . . Gyere be gyerek . . . Ezen tán még lehetne segíteni.

Egy összegémberegett, rokonszenves arcú fiucska lépett be.

— Tudja ki ez? kiáltott a hajókötéles ember.

Nem is sejttem.

— Mondd meg fiucska.

— A megfagyott gyermek, írta Eötvös József báró — szólt a kis fiú reszketve.

— Mit kívánsz? szólám megdöbbentve de részvétellel.

— Kérem nagyságos ur, tessék könyörölni rajtam.

És a szegény a meleg kályhához húzódott.

— Mit akarsz?

— Valami alkalmazást kérek.

— Ostoba, hiszen te meg vagy fagyva.

A fin hangosan zokogni kezdett.

— Ezzel utasítanak el mindenütt, a hol segítségért kopogtatok. Pedig nem is igaz.

— Micsoda?

— Nem vagy megfagyva?

— Nem. A temetőcsészám rám talált, bevitt a házába és a nyárig ott tartott. Az újságok rosszul írták és a méltóságos báró ur arra alapította versét.

— Nem indíthatom meg a fölolvastási eljárást, édes fiam, mert irodalmunk egyik gyöngyét nem törölhetjük ki a magyar költészetből.

— Ugyan ne legyen olyan kőszivű — szólt a köteles ember.

— Itéljen maga — szóltam és elkezdtem szavalni:

Ily késő éjszakán ki jár ott ki a temetőn
Az óra már éjfél ütött, a föld már néma lón
Elszavaltam végig a megfagyott gyermeket.
A hajókötéles ember szeméből nagy könnycseppek hullottak.

— Igaza van — mondá — a kölyök örüljön, hogy ilyen szép, külön verset kapott. Még ő panaszkodik? Szemtelen. Ha egy szikra becsületérzés van benned, akasztófárávaló, még az éjjel meg fogsz fagyni. Gyere!

Kivonszolta a folyosóra, elővett egy hat jőkötélet és odakötözte a vasráczhoz. A szél fagyosan füttyölt, pelyhedzve hullt a hó: csikorgó hideg volt.

Én bezártam az ajtót s nem törődtem többet velük. Elvégre nem nyújthatok kezeimhez, hogy a magyar irodalmat visszacsinalják.

Reggel nagy megnyugvással láttam, hogy a gyermek ezuttal hitelesen meg van fagyva.

Sipulusz.

A hangja reszketett.

— És mit akar most?

— Adjon tanácsot, hogy mit tegyek?

— Bajos, nagyon bajos. Jókaival nem lehet kikötni.

— Azt magam is gondolom.

— Jóka nem engedheti, hogy egy népszerű történetét a maga varatlan megjelenése tönkretegye.

— Az igaz, de én som akarok örökké nyomoruságban élni. Aztán Jókaival van még elég népszerű története: a koldusfiút fölázdoztatta.

— Nem lehet.

— Ilyet egy író nem tehet.

A történet már bent van a nagy jubilaris diszkidásban is. Átment a közönség vérébe. Maga nem térhet vissza az életre.

— Nem lehetne Jókait nyilatkozatra bírni, amelyben kijelenti, hogy a novellát téves értesülés alapján írta, mert az apa még él?

— Ugyan ne beszéljen bolondokat . . . Különbösen be tudja-e bizonyítani, hogy maga a koldusgyermek apja?

— Be . . . bebizonyítani?

— Nem tudom.

— Akkor menjen Isten hírével.

Hiába is nyilatkozik, mi írók azt fogjuk mondani, hogy maga nagyzási hobortban szenved.

— Gázság! — sziszegte a hajókötéles ember, — de nem tehetek el one semmit.

Fölálltam és így szóltam:

— Édes ur, mérsékelje magát. Nekem

Színház és zene.

A Mikádó.

Szombaton és vasárnap Sulivánnak egy évtized előtt európai diadatra jutott künön operetteje került színre egészen új betanulásal és teljesen új, remek díszletekkel.

A »Mikádó« a legnehezebben előadható darabok közé tartozik annál a körülménnyel fogva, hogy a szereplőknek egészen idegen és szokatlan mozdulatokat kell folyton és következetesen végeznie, a mi nagy önfegyelmézt és önuralmat feltételez.

A »Mikádó« előadása ezek nélkül az exotikus mozdulatok nélkül csak felsikerül volna a legprecízebb éneklés dacára is.

A mi most már az előadást illeti, azt ebből a kettős szempontból bírálva nem minden ízében tarthatjuk egyformán sikerültnek.

Az énekrészek előadása, a hölgy szereplők részéről kifogáson felülült s B. R. U. z s i n s z k y Iona asszony ismét gazdagabb egy teljes sikerű este a közönség pedig néhány gyönyörű aria emlékével. Mellette közvetlenül a K a p o s i Józsa énekét kell megemlítenünk, még pedig teljes elismeréssel S z e n d e Anna éneke halvány volt s hangja fatyolozott. L o c s a r e k n é Kadisát az ő minden kifogást elcsillító humorával énekelte.

A férfi szerepek mind az énekelni nem tudók kezébe jutottak, így az ő énekekről a legkedvezőbb bírálat a néma hallgatás.

A mi most már a dolog másik oldalát illeti: a játékot, a mozgást, mimikát, a maszkot: ebben meg a férfi szereplők: F o l l i n u s z, S z i k l a y, B e c z k ó i, Bart exczelláltak és sok viharos derűtségre adtak alkalmat a közönségnek, amely mind a két este zsufolásig megtöltötte a színházat.

Kadisát második ests K á l l a y Lujzaa énekelte.

Táviratok.

A gazdasági egyesület közgyűlése.

Budapest, nov. 23. (A »Debr.« ered. táv.) Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület tegnap tartotta évi rendes közgyűlését D e s e w f f y Aurél gr. elnökelete alatt, ki megnyitó beszédében D a r á n y i földművelési miniszternek köszönését fejezte ki az egyesület is a gazdasági közönség érdekében kifejtett támogatásáért.

Szocialisták sétája.

Budapest, nov. 23. (A »Debr.« ered. táv.) A szocialisták tegnapra tervezett sétája a munkásgyűlésekkel kezdődött. A J ó s i k a utca egyik vendéglőjében mintegy 400 munkás gyűlt össze tanácskozára. S c h w a r z az első szónok a parlamentarizmust támadta meg. A liberális rendszer által támasztott rendszert rosszabbnak mondotta az abszolútizmusnál. Beszélte a kormány erőszakokodásáról s felszólította a szocialistákat, hogy jogaik megszerzésére ha kell a végletekig küzdjenek. T e r s z á s z Károly német beszédében a nép nyomoráról szölt s azt mondta hogy a nép elkeseredésében szembeszál a szuronyak és puskák is, ha jogairól van szó. — A I X. kerületben a F e r e n c z k ö r u t és T ü z o l t ó u t c z a sarkán levő vendéglőben mintegy száz munkás gyűlt össze, a szónokok beszédekben kifejtették, hogy mit

várnak ők az új parlamenttől, többek között kívánják, hogy a kormány szüntesse be az alföldi kivételek állapítását. A Lipót-köruton az E l d o r á d ó vendéglőben gyűltek össze a munkások, mintegy 200-an. A felszólalók itt is kiltek az államrendszer és kormány ellen s kötelességévé tették a szocialistáknak, hogy a töke uralma ellen állást foglaljanak.

A munkások más része a Gyöngytyuk utcai S s h m i d t vendéglőben jött össze. Itt R á d i Sándor az ismert szocialista beszélt a p a r i a m e n t r ő l é s a n é p r ő l. — Beszéde alatt olyan láma és ü n t e t é s volt, hogy a rendőrszt a gyűlést fel akarta szelni. — Szóltak még ebben is s azután mintegy 400 főnyi tömeg a Népszínházhoz ment, hogy csatlakozzék a munkások többi részéhez, kik a körutakon már me kezdtek sétájukat.

A gyűlések után a munkások kisebb-nagyobb csoportokban, többnyire ketteével hármasával megkezdtek a köruton felrándulásukat az Andrásy ut felé, a hol a sétát meg kellett volna tartaniok. A Ferencz körutól mintegy 100-an indultak el, kik a népszínház előtt találkoztak egy nagyobb csoporttal, mely a Gyöngytyuk-utczából jött ki.

Innen Andrásy ut felé mentek, az oktogonteren találkoztak ezután össze a Lipót és Teréz körutól jött nagy csoporttal. Tíz-ezrekre menő tömeg szaporodott fel, mely lassanként az Andrásy utra vonult. Többször fel s alá sétáltak. Az oktogon téren ismét találkoztak s innen vissza vonultak az Erzsébet köruton végig a Kerepesi ut felé. — Az Erzsébetkörut elején, a Kertész u c z a sarkon és a Newyork előtt nagy tolongás támadt, úgy hogy a közlekedés is megszakadt. A rendőrség megkísérelte, hogy szétszassa a tömeget, de nem sikerült s ekkor a Kertész u'czából nagyobb számú lovas rendőrség vágatott ki s szétkergette a munkásokat.

Elfogtak négy embert, kik a rendőröknek ellenszegültek. A népszínházhoz érve a tömeg lassankint szétszéledt a különböző utczába minden nagyobb zaj és tüntetés nélkül.

Apponyi mandátuma.

Budapest, nov. 23. (A »Debr.« ered. táv.) A p p o n y i Albert grófnak tegnap adta át az ezzel megbízott esküdttség a j a s z b e r é n y i választókerület mandátumát Apponyi Albert gr. válaszában hangsúlyozta, hogy midőn megköszöni a mandátumot, megilletődéssel fogadja azt, mert ez a mandátum az ő kezében annak a bizonyítéka, hogy a jászok fényesen kiállották a tűzpróbát. Azután a nemzeti pártnak az új választások által megteremtett helyzetére tért át, melyről szólva hangsúlyozta, hogy nincs ok a rezignációra. Bár megfogytunk — ugymond — nem esüggedhet kitarításunk, mert a mostani választások eredményét nem lehet a nemzet jól átgondolt elítélő szabad verdiktjének mondani.

A nemzet eltántorodott az igazi uról s mostani vezető szellemében nem nemzeti, hanem kormánypolitikai motívumok uralkodnak pedig be kell már egyszerűen látnia a nemzetnek, hogy minél erősebb a szabadelvűpárt, annál gyengébb az ország.

Ezután a nemzeti part hivatását fejtette. Szerinte ugyanis a függetlenségi párt politikája az, hogy a három századon át tartott küzdelemben Ausztriával összebogozódott gordiusi csomót kettő vágja N a g y Sándorként s ez helyes politika, ha a csomó kibonyolható; de mi meg ugymond nem vagyunk ott: megpróbáljuk tehát kibonyolítani.

A p p o n y i gr. délusán a küldöttség tisztelőre bankettel adott.

A szegedi botrány.

Budapest, 1896. nov. 23 (A »Debr.« ered. táv.) S z e g e d r ő l jelentik hogy

E n g e l S a m u a S z. N. nyomdájának ut tulajdonos-a kifizette a városnak a B a b a Sándor visszaéles i folytán szenvedett 9500 frtnyi karát,

Ujdonságok.

* **A jóváhagyott szervezéi szabályzat.** A szervezési szabályzat ma leérkezett a belügyminisztertől és pedig jóváhagyási záradékkal ellátva, daczára annak, hogy dr. B a k o n y i Sámuel bizottsági tag a mult közgyűlései határozata ellen még ugyanazon közgyűlés bejelentette fellebbezését és azt jegyzőkönyvbe vétetni is kérte. A mai tanácsülés tárgyalta belügyminiszter leiratát és határozott a jóváhagyott rendelet végrehajtása felett.

* **Uj találmányok.** A m. kir. szabadalmi hivatal újabb 50 szabadalmi leírást küldött be a keresk és iparkamaráknak, melyekből kitűnik, hogy a t a l á l m á n y o k k o r á b a n élünk és hogy a meglevő tárgyakat javítani akarjuk. Érdekesebbek a szabadalmak között: Ujítások fonografokon; rugós könyvkapos; vízvezeték elzáró szelep önműködő légszeleppel; malata aszaló rostélyok; kapcsolási mód villamos lámpák számára akkumulátoros kisgító világítás létesítése céljából; kályha, forrasztó vashevitésére; eljárás vastartalnu sör előállítására; árambevezetés földalatti áram vezetéki villamos vasutak számára; hó kotrógép; toldat lámpa hengerekhez; forgatható lovagló pálya; kisipari motor; vonat által kormányzott villamos jelző berendezés; vismérő óra; újítás galván elemeken; gőzkazán kihuzható belső tüzeléssel stb. Azon iparosok, kereskedők vagy földalattók, a kik a szabadalmak iránt érdeklődnek, a szabadalmak leírását, a tárgyak rajzait a keresk. és iparkamaránál megtekinthetik.

* **Jelenet a zálogház előtt.** Botrányos elenetnek voltak ma d. e. tanu a csapó utján járókók Egy G a j d o s Jánosné nevű asszonyt, kit férje 6 év előtt 5 gyermekkel elhagyott s ki azóta Debreczenben lakik, jámadott meg a városunkban csavargó férje. Hat évi távollét után ma d. e. találkoztak véletlenül össze a csapó u'czai zálogházban s az utczára érve a nemtelen férj földre teperte az asszonyt összerugdosta. A jelenetnek sok tanuja volt s a dühös vadállatot végre egy levélhordó aka dályozta meg abban, hogy a szegény asszonyt tovább kintozza. G a j d o s Jánost a rendőrség elállították, a hol számolnak vele tetteért.

* **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** Debreczen város jövővi költségvetését szombaton tárgyalta a jog és pénzügyi bizottság. A költségvetés előkészítésére már előzőleg egy három tagu bizottság: Márk Endre, Komlóssy Dezső és Zádor Lajos kiküldetett, mely biz: a következő jelentést terjesztette az ülés elé. Az előirányzat kiadási tételek közül a III. czim 13. tétele alatt lovasok fizetésére 3000 frttal előirányzott összegből 800 frtot, végül a VII. czim 3. tétele alatt építkezések és épületek javítására előirányzott 20,000 frtból 200 frtot törlendőnek tartunk s különösebben kiemeljük, hogy ez első elvén említett 7091 frt 35 kr teljes fedezetet fog nyerni abban hogy a város ellen betáblázott kölcsönnel kamatai után az általános jövedelmi pótládó a kincstár által l e v o n a t i k, a pótládó czimén kiirt, illetve költségvetésileg előirányzott kiadási tételek legnagyobb részben elenyésznek. Jóllehet kiküldetésünk körébe nem lett felvéve, de mint a jog és pénzügyi bizottságnak tagjai felhivandónak tartjuk a városi közgyűlés útján a városi tanácsot arra, hogy a házi pénztár jövedelmeinek fokozása és így a községi pótládónak lehetőleg kevesbitése

szempontjából a város egyes vagyoni részeit igyekezzék minél jövedelmezőbbé tenni, ilyenek pl. a város értékes, legnagyobb részben üresen álló telkeinek a legsürgősebb értékesítése; ez közegészségügyi és szociális tekintetből is hasznosíthatlan. Ilyen továbbá a városi azon földeknek, amelyek haszonbérbeadás után értékesíttetnek, olyan módon jövedelmezőbbé tételére, hogy egyes nagyobb parcellák kisebb részletekbe bocsátandók árverés alá, a mi által a haszonbérlet kívánók versenyre nagyobb mértékben lesz elérhető, mint a nagyobb területeknek árverése. Természetesen az utóbbi módoktól alkalmazzandók, ahol a gazdasági viszonyok különösen a talaj minősége a részletekben való osztás megengedik. A jog és pénzügyi bizottság a jelentést tudomásul véve, azt teljes egészében magáévá tette, majd pontról pontra tárgyalás alá vették a költség előirányzatot. A könyvnyomdai kiadás tételénél Balkányi Miklós indítványozta, hogy a városi tanácsnak szakértő bizottság kiküldését proponálják, amely anyag száma előterjesztése mellett tegyen jelentést arról, hogy ezen ipari foglalkozás milyen terhet ró a városi közönségre és egyáltalán érdemes-e azt a jövőben fenntartani. — Az indítványt elfogadták. — Majd a költségvetésben előállott többlet pótlására javasolt 16 százalékos pótdadó kérdése került szónyegre. Hosszas vita után a bizottság a 15 százalékos pótdadó mellett döntött, azaz a 15 százalékos pótdadó mellett, hogy ez is pótolni képes a többletet. Dr. Király Ferenc az erdők tételénél indítványt tesz a tanácsnak megkezdése iránt, hogy a városi erdők helyesebb kihasználása érdekében tegyen lépéseket. Végül Nagy Ferenc arra hívja fel a bizottság figyelmét, hogy miután ma már a legtöbb pénzintézet 4 1/2 százalékos kamatot fizet, a város heverő pénzeit ilyen kedvezőbb kamattal helyezzék el. Ezzel az ülést végezték.

A debreczeni iparos kiállítás értékesíttetnek hogy kiállítási tárgyaik a debreczeni állomás vasuti raktáraiba megérkeztek a hol is azok a kiállítások vagy igazolt megbízottainak folyó november hó 24-ikén reggel 10 órától kezdve délután 6 óráig kiadatni fognak. Felhívjuk ennél fogva az érdekelteket, hogy máihá darabjaik átvétele végett a jelzett időben a helyen jelentkezzenek. Debreczen 1896 november 23, A ker. kiállítási bizottság.

Iskolászéki tagok választása. A r. kath. iskolaszéki két helyi üresedésben van. A szavazatokat tegnap adták be a Theresianumban. A küldöttség Ungvári Gusztáv elnöke alatt a következő tagokból állott: Tarkányi Péter, Váczi János, Rothschnek Emil, dr. Wolfk Antal. Jegyző Pápai János tanító volt.

Zár alá helyezett község. Ujabbán ragadós száj és körömfajás miatt Monostor-Pályit helyezték zár alá, mely község előjárósága erről ma értesítette a debreczeni mezőrendőrkapitányságot.

Katalin táncmulatság. Kedves kis mulatságot rendeztek az iparos ifjak tegnap este a Bika-dísztermében. — Szép társaság gyűlt össze a táncmulatságra, mely a hajnali órákig a legvidámabban mulatott. A hajdani híres Katalin bálók, melyről már csak elbeszélésekben olvashatunk, sem lehetnek kedvesebbek az iparos ifjak tegnapi Katalin esti mulatságánál. — A Dajna Bandi kitűnő zenekara, mely teljes meglepéssel működött közre, huzta a frissnél frisebb talpalávalót, a jó kedv kimonhatatlan volt, minden jelenlét hangszolyozta, hogy milyen kitűnő mulatság ez, hálátlan a vigalmi bizottság fáradságtalan elnökének Kis Sándornak. Az iparos ifjak e kitűnő mulatsággal egygyel szaporították jó hírnevüket a bálók krónikájában. A jelenlétük közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

A s s z o n y o k: Csandi Juliska Molnár nővérek, Kis Imréné, öz. Sunna Mihályné, Szatmári Károlyné, Sunna Gizella, Vezeli Antalné, Nagy Józsefné, Orban Jánosné, öz. Radezki Józsefné, Stempel Mihályné, Vater Gézané, Nagy Józsefné, Hajós Elekné, Cziczó Lajosné, Racz Lajosné, Csak Istvánné, öz. Egri Mihályné, Kiss Miklósné, Horváth Józsefné, Nagy Jánosné, Horváth Józsefné, Kulcsár Nne, Szekeres Andrásné, öz. Takács Pálné, Szabó Sandorné, Molnár Józsefné, Dons Hugoné, Balla Mihályné, Pannicza, Szabó Gézané.

L e a n y o k: Racz Luiza, Csanak Erzsike, Egri Ilona, Kis Juliska, Horváth Mariska, Nagy Juliska, Nagy Mariska, Horváth Mariska, Kulcsár Erzsike, Kulcsár Juliska, Szekeres Erzsike, Szekeres Róza, Nagy Róza, Takács nővérek, Szabó Esztiwe, Szatmári Emma, Kovács Róza, Nagy Zsuzsika, Vörös Ilona, Radezki Esztiwe, Radezki Lilla, Frid, Mariska, Szóke Róza, Zsuzsika, Pelbárt Juliska, Pelbárt Róza, Kállai Mariska, Matloh Hermin, Cziczó Róza.

Az őszi segélygyűjtés eredménye. A f. hó 11 és 12-én megejtett őszi segélygyűjtés alkalmával ev. ref. főiskolánk részére készpénzben összesen 711 frt 68 kr. gyűjt be. — Ebből az összegből 502 frt 31 kr. a főiskolai tapintézet, 209 frt 37 kr. pedig a szegény tanulók pénztárát illeti. A tapintézet részére adományozott 502 frt. 31 kr. utczánként emigy osztik meg: Csapó utca 62 frt 65 kr.; Hatvan utca 72 frt. 50 kr.; Kosuth u. 72 frt. 67 kr.; Péterfia u. 86 frt 37 kr.; Piac u. 125 frt. 45 kr.; Varga u. 82 frt 67 kr. Terményekben begyűjt 684 kg. kétszeres buza, 53 kg. szemes tengeri, 1984 erős tengeri, 148 kg. burgonya, 1 kg. sarga paszuj, 4 1/2 kg. rizskása, 1/2 kg. szalona, 1 1/2 kg. liszt. Midőn ezekért a nagybecsű kegyes adományokért városunk polgársága előtt főiskolánk kormányzó-ágának hálás köszönetet tolmacsolni szerencsém van, egyszerűsödött batoritkodom főiskolánkat továbbra is ajánlani polgárságunk áldozat kész jóságába. Keit Debreczenben 1896 november hó 23. S a s s Béla a főiskola akadém. igazgatója.

Az első boltbetörés. Az elmúlt éjjel volt az első boltbetörés, de hihetőleg mint ez már nálunk télen divatban van, nem ez lesz az utolsó. — Az esetről tudósítónk a következőket írja: Az éjjel eddig ismeretlen tettes Deutscher Albert tulajdonát képező Hatvan u. 1096 sz. alatt levő fűszerüzletébe az udvar felől egy rozszant ablakon keresztül behatolt. A raktáron áthaladva az üzletbe jutott a kasszát feltörte s az abban talált 6—8 frt készpénzt magához véve ugyanazon úton a melyen jött eltávozott. Egyébb tárgyat magával nem vitt. A vizsgálat erélyesen folyik a tettes kinyomozására, azonban eddig minden eredmény nélkül.

Szegény iskolás gyermekek felruházása. Hegyek és völgyek elmulnak, de a Te jóságod nem távozik soha a föld színéről, oh örökké való! — A lánglelkű próféta eme szavai jutának eszembe, ama lélekemelő ünnepélyen, a mely f. hó 22-én iskolánkban lefolyt azon alkalommal, a midőn az irgalom a könyörület kezét fogva a humanizmussal, 50 szegény és árva gyermeket ruházott fel tetőtől talpig, hogy a tél dermesztő hidegétől ne szenvedjenek, hogy az iskolába való járásban gátolva ne legyenek. — Ama szegény istenadta árvák örömkönyei, nekem a meghatottság könyvét esalták szemembe. — Jól esk a léleknek a tudat, hogy eme materialisztikus időben a midőn az önzés és az anyagság oly nagyon hatalmába kerítette az emberek szívét: mégis akadnak évről-évre oly önzetlen és humanus emberek, a kik magukéva teszik és humanus ügyelgyott árvák baját és gondoskodnak azok felruházatásáról. Így Darvas Izidor ur a Gresham titkára és az izraelita iskolaszék penztárosa, az idén is fáradságot nem ismerő ügybuzgalommal és teljes odaadással összegyűjtötte a szükséges összeget és 50 szegény iskolás gyermek: fiu és leány kapha-

tott jó meleg téli ruhát. A jó Isten, aki az árvák különös gondviselő atyja, fizesse meg neki e szép és humanus cselekedetét. De áldja meg a mindenható mindama jólelkű iskolaszéket és adakozókat is, kik kegyes adományaikkal hozzájárultak, hogy az idén is felruházhattuk iskolánk szegénysorsú növendékeit. — A ruha kiosztás ünnepélyére megjelent főtitkarendő Krausz Vilmos főrabbi, iskola felügyelő, Sorger József, az iskolaszék elnöke, Katz Jakab iskola gondnok, Drucker Mór, hitközlő, Darvas Izidor iskola penztáros, Weisz Sándor, Schvarz Vilmos, Schvarz M. L. stb. hitközlői előjárósági tagok. — Krausz Vilmos főrabbi lendületes beszédben méltatta az ünnepély mivoltát és hálás köszönetet mondott penztárosnak, gondnoknak és a többi emberbarátoknak kegyes jótettökért, a kik adományaikkal felruházták évről-évre a szegény tanulókat. Egy leánya és egy fiu megköszönték tanuló társaik nevében a jó téli ruhát. Simonovits Dező fiu iskolai igazgató tanító a tantestület nevében fejezte ki halálját a humanus uraknak. — A mennyiben még nem folyt be annyi pénz a mennyiért már tényleg ruhákat vettek a tanulóknak, a penztáros ur folytatja a gyűjtést. Az adományok hírlapilag nyugtáztatni fognak. K u t h i Z s i g m o n d leányisk. igazgató tanító.

Billiard-kör Debreczenben. Tegnap a Corsó kávéházban egy specialis kör, u. n. billiard kör alakult Debreczenben, mely ennek a sportnak a terjesztését tűzte ki célul és a maga körében fejlesztését. A kör elnöke L a s z g a l l n e r m. kir. üzletvezetőségi főmérnök lett. Alelnökei: B e r g e r Jenő építész és S i m o n f f y Zoltán ügyvéd, titkár Dr. K u n Mihály ügyvéd, jegyző Z o n g János tanító, gazda T h i e s z e n Arthur. Azonkívül választottak még 6 bizottsági tagot. Az érdekes kör december 1-én nyílik meg.

A Klapka szobor. A Klapka-szobor bizottság nevében T u b a János országgyűlési képviselő, mint a szoborbizottság elnöke nyilatkozik, hogy sem a szoborbizottság, sem annak elnöke sem F r i g y e s főherceg hadtestparancsnokhoz, sem más katonai parancsnoksághoz semmiféle beadványt, avagy meghívót nem intézett a tárgyban, hogy a hadsereg a szoborleleplezési ünnepségen részt vegyen, illetve képviseltesse magát, és hogy továbbá teljesen valótlan az a híresztelés is, mintha a szoborbizottság az ácsi csatában ellett osztrák katonák sírját megkoszorúzta volna.

Elveszett. Egy női arany óra, kis arany lánczsal tegnap éjjel a Szt. Anna utcán elveszett. A megtaláló kéri, hogy azt a II-ik ker. kapitánysághoz vigye be hol illő jutalomban részesül.

A muzeum krokodilusa. A nyáron a muzeum természetrajzi osztályának az öre huzamos ideig gyönyörködött a kiállítási aquarium krokodilusában. — Végül megkérőzte, hogy mit csinálnak az állatokkal, főképp a krokodilussal, ha bezárják a kiállítást?

— Nem él a krokodilus addig.
— Ugyan kérem, ha megdöglött, adják a nemzeti múzeumnak.

— Szivesen.
A kiállítást bezárták, de a krokodilus nem döglött meg. Egy őszi napon nagy ládában hoztak valmit a múzeumba.

— Ki az?
— A krokodilus.
— Bontsák ki a ládát.
— Nem lehet, mert a vadállat él.

— Hja, mi élő állatot nem fogadunk el. Nem vagyunk mi sem állatkert, sem állatsereglet.

— Bánjuk is mi, felelték a teherhordók s a ládát a folyósóra téve, eltávoztak.

Mit volt mit tenni? A szörnyeteget elhelyezték a preparatorium nagy vizes medencéjében, enni nem adtak neki és várják a halálát. Az állat azonban, úgy látszik, nagyon

jól érzi magát, szemlátomást nő és bizik s esze ágában sincs felfordulni. Mivel elevenen nem lehet kitönni, több ízben tanácskoztak azon, hogyan végezzék ki, de a szelid lelkű Szalay Imre igazgató nem vehető rá a gyilkosságra s mivel a krokodilusok nagyon sokáig élnek, nem lehetetlen, hogy a kitömesre majd úgy a XXII ik században kerül a sor. Addig a krokodilus ott lakik a medencében, karóvendően pislog a körülötte dolgozó tudósokra, a mi annyit jelent: Hiába kopáltatok, minnyájátokat tul foglak elni.

* **Debreczen-Győr.** Papp Albert, kinek kitűnő fénykép tizezer számba el vannak terjedve városunkban és környékén, Győrben műtermet épített. Ha a győri közönség úgy fogja őt pártolni mint az itteni fölköltő, akkor Papp Albert bizonyára meg lehet elégedve. Megvagyunk győződve, hogy a mi volt közkedvűlt fotografosunk ott is megálja a sarat.

* **Az ezredkürtösök lovai.** A jövő év január elsőjével — a vadász zászlóalj kürtöseinek mintájára — lovasított ezredkürtösök rendszeresítének a közös hadügy miniszter november 17-én kiadott rendeletében az ezredkürtösök lovasítása tárgyában rendelkezik. A rendelet értelmében a lovasezredek az ugyanabban a katonai kerületekben állomásozó gyalogezredek részére tartoznak ezredenkint 1—3 lovat átengedni. Kivételt tesznek a brassói 2-ik, a 22 ik 49-ik és a szabadkai 86 gyalogezredek melyek a szerajevói XV. hadtest keretébe tartozó vonatsapatoktól hegyi lovakat kapnak, továbbá a 28-ik gyalogezred, mely a 14-ik számú vonatszállótól kap lovat.

* **Kuriózum.** Egy budapesti hírlap szombati számában a következő újdonságot olvashatjuk!

A tisztelt ev. ref. egyházkerület mai folytatóságos közgyűlésen betöltötte a Könyves Toth Antal halálával megüresedett főjegyzői állást s Mark Endrét választották meg utódjának. Az Ilyés Bálint lemondásával megüresedett járnácsbírói állásra három pályázta k Madarász Imre országgyűlési képviselő, Soltész László és Mitrovics Gyula lelkesek de mivel a szavazásnál egyikük sem kapott többséget, Madarász és Soltész között új választás lesz.

Bizony szép az az alapos és hiteles értesülés!

* **Takács Zoltánról** a legutóbbi napok hírei a következők: A banksikkasztás ügyének szomorú hőse, mint Szegedről írják, emlékeztet hiányban szenved. Nem akar enni, nem tud már olvasni és vagyazni kell rá, hogy össze ne törje magát. Örültségében az a fölötte érdekes, hogy a boldogtalan ember önmaga előtt szegényli magát. Ez az örültségének a fővonása. Szemrehányást tesz magának és veri a fejét a két öklével ily kifakadásokkal:

— Mit tettem? Hová jutottam?

És szidja magát gyalázó kifejezésekkel. A börtönorvos még ma is azt hiszi, hogy szimulál. Megfigreles alá vették, ápolókkal őriztették. Napokkal ezelőtt még vissza-visszatért a józanabb eszmélete, ilyenkor nyugodt volt rövid időre, de négy nappal ezelőtt teljesen beleesett az örültségbe, mely azzal súlyosodott, hogy a szerencsétlen ember — megtagad magától minden táplálékot. Ötödik napja nem eszik. Az orvos azt hiszi, hogy Takács szimulál, i-mét visszahelyezte a kórházba. Tegnap kézbesítettek neki a budapesti ügyvédi kamara végzését, a melyben eltiltják az ügyvédség gyakorlásától. A szerencsétlen ember kezébe vette az írást, rónézett, szomorú megüvgesedett szemekkel mozogni kezdett; egyszerre elejtette az írást: látom, nem értem, hörgő. Ha állapota nem javul, akkor már legközelebb valamely budapesti tébolydaba fogják szállítani. De vannak még az ártatlanságban hinni tudó lelkek s bizonyára ezek közé tartozik Kovács Etelka is, a ki mind a mai napig meg van győződve arról, hogy dr. Takács Zoltán, a sikkasztó Berecz-testvérek

felbujtója, olyan tisztá, mint a ma leesett hó, hogy csak nagy hazafisága miatt juttatta börtönbe a gonosz rendőri armány. A kisasszony annyira meg volt győződve az eltévedt ügyvéd ártatlanságáról hogy elhatározta, miszerint mentő angyalként örködik börtöne közelében. Budapestről Balassa-Gyarmatra s onnét Szegedre követte a rab fiskálist s most, hogy Takács Zoltán megörüléseinek híret olvasta a lapokban, egy megható levelet írt a csillagbörtön igazgatóságának, melyben kéri, hogy országosan ismert szivtelenségének ekklátans-megezőfólasául engedtessek meg neki, hogy a hazájért és meggyőződéséért ártatlanul szenvedő Takács Zoltánt a rabkórházban ápolhassa. A csillagbörtön felügyelője azonban ezuttal sem czáfolta meg országosan ismert szivtelenségét, hanem ráírta a gyöngéd kezekkel telel papírlap tiszta oldalára ezen vezetes szavakat:

— Tudomásul vétetik, irattárba tétetik!

Szegény Takács Zoltán tehát órangyal nélkül fog tovább is szenvedni meggyőződéséért. Takács Zoltán különben mint a börtön orvosa Re don dr. most kijelenti, hogy Takács csak szimulálta az örültséget. Nem skart sem enni, sem inni, de mikor az orvos figyelmeztette, hogy mesterséges uton fogja táplálni, abban hagyta a tettétést, s azóta egészen normálisan viseli magát!

* **A róm. kath. iskolaszék** újonnan választandó kilencz tagjára a szavazatok holnap — 22 én — adandók be a Theresianum arváház földszinti helyiségében még pedig deléltől 9—1-ig, s délután 3—5 óráig. Mire a kath. polgárok figyelmét felhívja az önökség.

* **Kivándorlók nyomora.** A m. kir belügyminiszter a közös külügyminiszter információjából körrendeletileg tudatja a haországokkal, hogy a kivándorlóknak Brazíliával ingyenes szállítása beszünttetett s buda bevándorlók helyzete minden tekintette kétségséjű. Felhívja tehát a hatóságokat, hogy az ügynökök csabitgatásai által félrevezetett kivándorlóknak szándékozóját a szomorú helyzetről világosítsák fel s a kivándorlást minden lehető módon akadályozzák meg s az ügynökök ellen a törvényes megtorlást alkalmazzák.

* **A nagy felültető.** A legérdekesebb és legsajátosabb exisztenciák egyiké ért véget a Paul Masson halálával. Paul Masson vagy álnéven Lemice-Terrieux, a nagy felültetőnek nevezetett, mert egész életében, majdnem beteges mohósággal dolgozott azon, hogy embertársát félrevezesse s boldogdá tartsa. Az emberiség könnyelmű hiszékenységét, az olvasó közönség és magánosok gyöngeését, a világ ostobaságát aknáztá ki e férfiu a legképtelenebb hírek propagálásával, a legvadabb csinyek elkövetésével foglalkozván magánéletében, míg másrészt a legkomolyabb legőzönabb, legszorgalmasabb hivatalnokok egyike volt, dolgozva, nappal és éjszakakön át a francia nemzeti könyvtár irodájában. Első sorban az újságok réme volt. Megdöbentően hiteles formában juttatta el képtelen és hazug híreit s reakciókba, ahol minden bizalmatlanság nélkül fogadták őket és kommentálták vibráló vezércikkkel. Mert a Lemice-Terrieux hírei, amelyeket rendszeren az Agence Havas utján csempészett be a lapokhoz, föltöbbsz szenzációsak voltak, közölvén a nemet esaszar egy egy beszédét, egy tiszjtát, amelyb n szó van Franciaországis. Tőle származik II Vilmosnak Jules Simon halálát alkalmából küldött sürgőnye, amelynek provokáló hangja egy éjszakára lázba hozta Páris. Sarcey Ferenczet nem egyszer hívta meg színhazi előadásokra, természetesen az illető színház nevében, amelyet az agg kritikus zárva talált, a mikor ebédjét s egyéb dolgait elmulasztva, a kapujához érkezett. A Sarcey írásmódorát egyébként bámulatos módon tudta utánozni, oiyannyira, hogy a Comedie Francaise londoni vendégzerepléséről Sarcey helyett ő küldte a nagy tarczákat Párisba s amelyeket a Temps sietett kiadni. A Panama és anarkizmus ideje alatt Lemice-Terrieux

rettenetes napokat okozott embertársainak, bizonyos fenyegetőzdő levelek menesztésével. Ő maga is gyartott ártatlan bombákat, a melyek egész kerületekben szilaj pámkot okoztak. Mikor egy-egy miniszter, vagy nagykövet ebédjére hívott meg az illetők nevében újságírókat, a legtejesebb intimitás jellegét adva e meghívásoknak, mire a vendégek az ünnepi frakk helyett közmegebotrákoszra utcaiz ruhában jelentek meg. Mákör viszont keresztasszonyok nevében, akik szemérmatosan és szüz esen éltek. Va'ahányszor pedig egy egy nagyobb szerű ebéd, vagy valamelyes csad ünnepe, mint eljegyzés, vagy aranyházasság neszt vette, rögtön halotti szolgákat küldött a mulatók közé. Legutóbb a Saint-Mandé vasúti katasztrófa alkalmával a frauczia tudományos világot ültette fel s tette valóban neveltségessé az ugynevezett sarkanyus vonalok tervével. Nagy, több ivre terjedő, számtalan ábrával ellátott tervezet vala e vonatokról, amelyekkel hála a kerekre applikált sarkantyuzerű gépezeteknek, az ö-szeütközés egyszerűen lehetetlen. Világos, hogy e terv a legvadabb fantázia és olyan ember műve volt, aki soha mekanikával nem fogalkozott. De annyira nagyképűségben volt tartva, annyira affektálta az efajta projektumok sötét és zagyva hangját, annyira művészi volt az ostoba és üres allúrben és képtelen számmüveletekben, hogy az akadémiá teknikai bizottsága heteken keresztül foglalkozott vele.

Közgazdaság.

Az államjegyek bevonása. Az osztrák pénzügyminiszter pénteken terjesztette a parlament elé második jelentését az államjegyek bevonására szánt koronaértékü aranyérmek hovaforrásáról. Mint hogy ez a jelentés a valutaügy közösségénél fogva bennünket is közelről érdekel, ime a jelentés főbb adatai: 1894. július 24-től kezdve 1896. október végéig összesen o. é. 111,541,650 forint helyezett el a pénzügyminisztérium koronaértékü aranyérmekben az osztrák-magyar banknál és ennek ellenértéke 10,592,935 frt 50 kr. ezüstfrtkban és 91,871,610 forintot bankjegyekben, összesen 111,434,545 frt 50 kr. vett át az osztrák-magyar banktól. Az osztrák pénzügyi kormányának ennél fogva 1896. október 31-én még o. é. 77,104 forint 50 kr. követelése maradt az osztrák-magyar banknál 1896. október végéig az 1 frtos, 5 frtos és 50 frtos államjegyekből összesen 199,245,141 forintot vontak be és megsemmisítésük után leírták a 312,000,000 frt közös függő államadósságból. A törvény értelmében az 5 és 50 frt államjegyek a Magyarország és Ausztria között kötött egyezmény értelmében oly összegben vonandók be, míg azok összege a bevont 1 frtosokkal együtt 200,000,000 frtra nem rug. 1894. évi július 24-én az egyezmény megkötése napján 57,883,361 frt egy frtos államjegy volt forgalomban, minél fogva az 5 frt és 50 frtos államjegyekből összesen 152,115,639 frt volt bevonandó. Ez évi júniusban megszüntették az 5 és 50 frtos államjegyek bevonását mivel e hónap elejéig már beváltak és megsemmisítették az 5 és 50 frtos államjegyek bevonását, mivel e hónap elejéig már beváltak és megsemmisítették azt az összegű 5 és 50 frtos államjegyet, mely preliminálva volt. A 200 millió frtból még hiányzó összeg ennél fogva az 1 frtos államjegyekből lesz még bevonandó. Egy forintos államjegyből október végéig 57,128,501 frtot vontak be és semmisítették meg, úgy, hogy még 754,860 frt maradt forgalomban. Az államjegyek bevonásának eddig költsége 199,245,141 frt volt, melyből a 70 : 30 arány szerint Magyarországra 59,773,542 frt 30 és Ausztriára pedig 139,471,598 frt 70 kr. jut.

Mezőgazdasági munkások nyilván tartása. Ez év tavaszán a földmívelésügyi miniszter rendeletére összeírták a mezői munkát keresőket és a mezői munkásokat keresőket. A földmívelésügyi mi-

Miniszter azonban azt tapasztalta, hogy a mezőgazdasági munkások nyilvántartása, kivált azokra nézve, kik munkát adnak, csak akkor bír fontossággal, ha a nyilvántartás nyilvánosságra hozatala a tél folyamán történik. Mikor a munka idény még kezdetét nem vette, azért a miniszter körrendeletben felhívta a Debreczen városi és Hajdu vármegyei törvényhatóságokat, hogy a területükön lakó munkásokat és munkásnőket, ha azok bármely időszakokra is munkát keresnek, nyilvántartás czéljából összeírják. A nyilvántartást a községi eljárásságok végzik, az összeírt adatok pedig a járási hatóságok útján a törvényhatóságok s onnan összeítve a földmivelésügyi miniszteriumhoz kerülnek. Hasonló az eljárás azoknál a törvényhatóságoknál, hol a munkások kereső gazdák vannak, is az egyes birtokosok az általuk megjelölt időre megállapítják a gazdaságukban hiányzó munkások számát.

A kormányok pénztárkészletei. Bilincsi osztrák pénzügyminiszter az osztrák költségvetési bizottságban nyilatkozott a pénztárkészletek kezelésére vonatkozólag s kijelentette, hogy az osztrák-magyar bank szabadalmainak megújítása után az állami készletkészleteket kezelni fogja ugyan, de ez nem fogja a jegybank monopoliumát jelenteni. A bank a tárgyalások folyamán ismételtén azzal a követeléssel lépett föl, hogy a mint Németországban történik, nálunk is bank őrizze és kezelje a kormányok pénztárkészleteit, s így a piacon uralkodhassék és az egyéges kamatlábpolitikát kezében tarthassa. A miniszter nyilatkozatából kitűnik, hogy a bank nem fogja az egész pénztárkészletet megkapni. Azt, hogy mennyit ad a banknak, nem közölte a miniszter, valamint azt sem vajjon nem fogja a megmaradt összeggel a bank kamatlábpolitikáját megbiúsítani. A kérdésnek illetlen megoldása kétségkívül a legkellemetlenebb volna. Mert a kormányoknak nem szabad kiadnia a nagyobb ingerencia jogát kezébe, sem a vétőjogot a bankkamatláb megállapítására vonatkozólag, de hogy a kormány saját pénztárkészleteivel operáljon a jegybank politikája ellen, azt ma, mikor még módunkban van a bankhoz való viszonyunkat egészséges alapon rendezni, nem tarthatjuk korrekt elintézési módnak. Méltányos a bank követelése, hogy a bank legyen a kormány pénztárosa. Ennek ellenértékét a kormányok megvehetik a bankon de hogy mindjárt abból a szempontból induljon ki a kormány, hogy a bankot a piacon dezavualnuuk kell, az nem helyes, mert a bank spekulációt nem kivitelük után, hanem előtt kell a kormánynak befolyásolnia. Erre való a nagyobb ingerencia és a vétőjog, melyet földadni semmi esetre sem szabad.

Az Ázsia. A pénzügyminiszter az ezüstben teljesítendő visszafizetések aranyárkelet pótlékát december hónapra 19 1/2 százalékban állapította meg. — A hivatalos ársi tehát a reláció alapján félszázalék lesz december hónapban.

Budapesti gabonatözsde

nov. 21.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	8.00	8.10	78
"	77	8.20	8.25	80
"	79	8.30	8.35	80
Tiszavidéki ó	75	8.15	8.20	78
"	77	8.30	8.35	80
"	79	8.40	8.45	80
Pestvidéki ó	75	8.10	8.15	78
"	77	8.20	8.25	80
"	79	8.30	8.35	80
Fehérmegyei ó	75	8.10	8.15	78
"	77	8.15	8.20	80
"	79	8.20	8.25	80
Bácskai ó	75	7.20	8.25	78
"	77	8.30	8.40	80
"	79	8.40	8.50	80
Észak-magy	75	7.70	8.10	76
"	77	8.00	8.20	78
"	79	8.30	8.40	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.85 6.70
" másodrendű	"	6.75 6.06
Árpa lakarmányrak	" 60-62	4.00 4.30
" égetni való	" 62-64	5.10 5.90
" serfőzdei	" 64-66	6.50 8.-
Zab	uj 39-41	3.60 6.-
Tengeri búsa-i	uj	4.25 4.30
" más nemű	"	4.15 4.20
Repeze búsa-i	"	0.- 1.57
		10.25 10.75

Debreczeni városi színház.

Folyó szám. 60. Bérlet 46. szám.
Kedden, 1896 évi november hó 24-én:

A makranczos hölgy.

Vígjáték 5 felvonásban. Irta: Shakspeare. Fordította: Lévy József.

Személyek:

Baptista kinola	Szilágyi Vilmos.
Vincetis	Püspöky Imre.
Petruccchio	Komjáthy János.
Gremio	Vágó István.
Horteni	Benedek Gyula.
Franio	Rubos Árpád.
Bondell	Beczkóy József.
Lucentio	Vidor Dezső.
Grumio	Makay Miklós.
Katalin	Komjáthy Z. T.
Bizuka	Halmi Margit.
Özvegy	B. Némethy J.
Kurta	Kiss Pál.
Bramis	Olasz György.
Nathaniel	Nagy József.
Peter	Serfőzy György.
Filep	Makay Béla.
Gergely	Szabó Samu.
József	Papay József.
Miklós	Herezegh Sándor
Szabó	Makray Dénes.
Divatárus	Leadvay Ödön.
Baptista szolgálja	Ungváry Vilmos.

VASUTI MENETREND.

1896. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat	reggel 8 ó. 15 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
"	délután	3 ó. 48 p.
"	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány-Nagyvárad felé)	délután	3 ó. 48 p.
"	minden kedden déli	12 ó. p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
"	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmár	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé)	reggel	5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé)	este	8 ó. 10 p.
Szerencs-S.-A.-U-Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-Bössörmeny-B.-Szt.-M felé máv-ról reggel		5 ó. 28 p.
"	vásártérről	5 ó. 51 p.
"	máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
"	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel		4 ó. 42 p.
"	vásártérről	5 ó. — p.
Ohat-Köcs-Polgár felé máv-ról d. u.		4 ó. 12 p.
"	vásártérről d. u.	4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé	8 ó. r. 35 p. ésd. u.	4 ó. 17 p.

Debreczenbe érkezik.

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
"	gyorsvonat	este 7 ó. 09 p.
"	reggel	2 ó. 40 p.
N.-Várad-Pi-Ladány	reggel	5 ó. 12 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
"	délután	12 ó. 16 p.
"	este	10 ó. 16 p.
Csak P.-Ladányról	reggel	7 ó. 40 p.
Csak Szatmárról	este	6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől)	reggel	8 ó. 37 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől)	este	7 ó. 50 p.
B.-Sz.-M.-H.-Bössör felél vásártérre reggel		8 ó. 09 p.
"	máv-ra	8 ó. 17 p.
"	vásártérre	este 6 ó. 40 p.
"	máv-ra	este 6 ó. 49 p.
F.-Abony felől vásártérre délután		5 ó. 23 p.
"	máv-höz	5 ó. 32 p.
Ohat-Köcs-Polgár	vásártérre reggel	7 ó. 50 p.
"	m. á. v. hoz	8 ó. — p.
Deerecske-Nagy-Léta felől r.	7 ó. 25 p. d. u.	3 ó. 18 p.

Nyilt-tér.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként, sima, csikos, koczakozott, mintázott damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázzal s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és k. ud. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven megrendelések pontosan elintéztetnek. II.

Kőbányai sertés-piacz.

nov. 21.

Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgon felüli súlyban) — krig. 2. Óreg közép (páronként 300-400 kilogram súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli súlyban) 54-55 krig. 4. Fialat közép páronként 251-320 klg. — súlyban 54-55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban 54-56 krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 52-53 kr. Közép páronként 220-260 klg. felüli súlyban 44-45 krig. Könyű páronként 220 klg. felüli súlyban 43-44 krig. III. Szerbia Nehéz páronként 260 klg. felüli súlyban 53 1/2, 55 krig. Közép páronként 220-260 klg. felüli súlyban 45-46 krig. Könyű páronként 220 klg. felüli súlyban 53 1/2-54 krig.

Sertés létszám 1896 nov. 19-ik napján volt készletben 6660 drb. 1896. nov. hó 29-ik napján felhagyott — drb. 1896. nov. 20-ik napján elszállított 228 drb. 1896. évi nov. hó 21-ik napjára maradt készletben 5833 drb. A hízott sertés üzletirányzata — élenk.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérésékelte árak mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, irrogépek, orvosi műszerek, fog-furrógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés! Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

10770—1896.

Árverési hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tételik, miszerint a város tulajdonát képező következő ingatlanok, u. m.:

1. az Elepi III-ik dűlőben fekvő 3 1/2 nyilas tanyaföld 1897. évi okt. 1-től 3 évre.,

2. a Légszeszgyár mellett fekvő 868 □ öl földből vasuti czélokra kiszakítandó 374 □ öl kimetszése után fennmaradó 484 □ öl majorsági föld folyó 1896. évi okt. 1-től 6 évre.,

3. az elepi III-ik dűlőben levő 1 nyilas föld 1897. évi okt. 1-től 3 évre.,

4. az ugynevezett Pipa gödrök s a Kösü folyónak ezek mellett elronuló része, összesen 11 hold 217 □ öl földterület 1897. évi okt. 1-től 3 évre.,

5. az árokréti 103 hold föld az 1897. évi okt. 1-től 6 évre.,

6. a Vay-ház utáni 15 1/8 hold onodói föld és

7. az Aszalós-fele 33 hold és 10 □ öl ujosztású föld a városháza nagytanácsstermében **f. 1896. évi decz. 14-ik napján d. e. 9 órakor** a számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a feltételekben kitett kikiáltás árak 10%-kát bánatpénzül az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1896. nov. 16

A városi tanács.

230.

Az „István gőzmalom” társulat GYÁRTMÁNYAINAK ÁRJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kiló
A Asztali dara nagyszemű	16.20
B Szinte " aprószemű	15.40
C Királyliszt	15.40
1. Lángliszt kivonat	14.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt	14.20
3. Zsemlye liszt	13.80
4. Elsőrendű kenyér liszt	13.20
5. Közép kenyér liszt	12.60
6. Kenyér liszt	12.20
7. Barna kenyér liszt	10.20
8. Takarmány liszt	7.20
11. Finom korpá zsákkal	3.80
11. " " zsák nélkül	3.60
12. Durva korpá zsákkal	3.80
12. " " zsák nélkül	3.60
12. Csirke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A, B, C—6 számig	85 kilogramm.
7. és 8. szám	70 "
11. és 12. szám	50 "

Debreczen, 1896. nov. 21.

Ranunkel H. és Fia

posztó és kézműáru nagykereskedésökbe
(Fő-utca 1711. sz. a,

megérkeztek a legújabb bel és külföldi
gyapju divatszövetek,
melyek igen jutányos áron adatnak el.
A múlt évről megmaradtak pedig gyári áron alul árusítatnak ki.

Ugyanott több rendbeli kényelmes lakás azonnal kiadó értekezhetni az üzletben.

675—1896.

Pályázati hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város f. évi deczember hó 10-én tartandó általános tisztújító közgyűlésén a következő tisztviselői és a segéd- és kezelő személyzet létszámában sorozott állások fognak választás útján betölteni, és pedig:

I. 6 évi időtartamra:

Sorszám	Allás	Évi fizetés frt	Lakbér frt	Egyéb javadalm. frt	Jegyzet
1	Polgármester	3500	500	500	személyes pótlék
2	Főjegyző	2200	400	—	
3	7 tanácsnok egyenként	2000	300	—	egy tanácsnok egyszeresmind árvassági elnök
4	Főügyész	2000	300	500	irodai átalány
5	Alügyész	1000	200	—	
6	I-ső aljegyző	1300	200	—	
7	II-ik aljegyző	1200	200	—	
8	III-ik aljegyző	1100	200	—	
9	IV-ik aljegyző	1100	200	—	
10	2 árvassági elnök egyenként	1400	250	—	
11	Község	1100	200	—	
12	Matai biztos	800	—	300	lótartási átalány
13	Hazipénztárnok	1400	250	—	
14	Gyámpénztárnok	1100	250	—	
15	Adópénztárnok	1200	250	—	

II. Életfogytiglan:

1	Rendőrfogalmazó	900	200	—	
2	Erdész	1200	—	—	természetbeni lakás
3	Birtoknyilvántartó	1000	200	—	
4	Népfelk. nyilvántartó	700	150	—	
5	2 házipénztári tiszt egyenként	750	150	—	
6	Számvevő számtiszt	900	150	—	
7	Adópénztári tiszt	700	150	—	
8	2 irodatiszt egyenként	700	150	—	
9	2 adókievítő egyenként	650	150	—	
10	Leltári biztos	700	150	—	
11	" " helyettes	650	150	—	
12	Mező biztos	900	150	—	
13	Rendőrbiztos oktató	750	100	—	
14	2 rendőrbiztos egyenként	700	100	—	
15	11 írnok egyenként	650	100	—	

Ezen állásokon kívül még a városi szervezési szabályzat által a segéd- és kezelő személyzet létszámába sorolt mindazon tisztviselői állások is választás útján fognak ezen tisztújítás alkalmával betölteni, melyek a tisztújítás folyamán más tisztviselőkre való megválasztás folytán esetleg megüresednek.

Felhívjuk mindazok, kik a felsorolt tisztviselői állásokra pályázni óhajtanak, hogy a szükséges minősítést igazoló okmányokkal kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölt bizottság elnökéhez **f. é. deczember hó 5-ének d. u. 5 órájáig** annyal inkább benyújtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetjük, hogy ezen pályázati hirdetemény II. 15. pontja alatt felsorolt 11 írniaki állás közül 9-re és a 13. és 14. pontok alatt felsorolt 3 rendőrbiztosi állásra az 1873. évi II. tcz. alapján a városi újszervezési szabály 234. §-a értelmében első sorban igény jogosult altisztneknek van igényük, miért is más pályázók csak azon esetre lesznek figyelembe vehetők, ha kellő minősítéssel bíró altisztnek nem jelentkeznek.

Debreczen, 1896. évi november hó 11.

Gróf Dégenfeld József
főispán.